

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova,
pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare
a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova,
pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea
Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027),
semnat la 20 mai 2025**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027), semnat la 20 mai 2025.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Doina NISTOR

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027), semnat la 20 mai 2025

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027), semnat la 20 mai 2025.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Comisiei Europene ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

oportunității ratificării Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021 – 2027), semnat la 20 mai 2025

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027) (în continuare – *Acordul de Asociere la Programul Europa Digitală*), semnat la Bruxelles, în data de 19 februarie 2024, constituie un tratat interstatal, încheiat între Guvernul Republicii Moldova, în numele Republicii Moldova, pe de o parte, și Comisia Europeană, în numele Uniunii Europene (în continuare – UE). Acordul a fost ratificat prin Legea nr. 128/2024 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027), adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la data de 30 mai 2024.

Acordul de Asociere la Programul Europa Digitală este constituit din titlu, preambul, partea dispozitivă ce prevede 6 articole (Articolul 1: *Domeniul de aplicare al asocierii*, Articolul 2: *Termenii și condițiile de participare la Programul Europa Digitală*, Articolul 3: *Contribuția financiară*, Articolul 4: *Reciprocitate*, Articolul 5: *Monitorizare, evaluare și raportare*, Articolul 6: *Dispoziții finale*), 3 Anexe (Anexa I: *Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027)*, Anexa II: *Lista neexhaustivă a programelor, proiectelor și acțiunilor echivalente ale Republicii Moldova*; și Anexa III: *Buna gestiune financiară*), precum și 1 protocol: *Protocolul privind suspendarea contribuției financiare a Republicii Moldova din cauza circumstanțelor excepționale cauzate de războiul de agresiune neprovocat împotriva Ucrainei*.

Programul Europa Digitală (DEP) este un program de finanțare al Uniunii Europene preconizat pentru o perioadă de 7 ani (2021-2027), menit să sprijine și să accelereze transformarea digitală a economiei, a industriei și a societății europene, să aducă beneficii cetățenilor, administrațiilor publice și întreprinderilor din Uniune și să îmbunătățească competitivitatea Europei în cadrul economiei digitale mondiale.

Programul oferă finanțare strategică sprijinind proiecte care sunt aliniate celor **5 obiective specifice** menționate în *Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240* în cea mai recentă versiune actualizată a acestuia, la Articolul 3, alineatul (2), și anume:

- 1) Calculul de înaltă performanță;
- 2) Inteligența artificială;
- 3) Securitatea cibernetică și încrederea;
- 4) Competențele digitale avansate;
- 5) Implementarea și utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea.

2. Informații privind conținutul tratatului

Acordul, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021 – 2027), semnat la 20 mai 2025, are ca obiectiv modificarea articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027), prin asocierea parțială la *Obiectivul Specific nr. 3 Securitate cibernetică și încrederea* din Regulamentul (UE) 2021/694 al Parlamentului și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240.

Prin Acordul de Asociere la Programul Europa Digitală, semnat la 19 februarie 2024 și ratificat prin Legea nr. 128/2024, Republica Moldova s-a asociat la 4 din cele 5 obiective listate, cu excepția *Obiectivului Specific nr. 3 Securitate cibernetică și încrederea*, întrucât acesta nu a fost disponibil pentru statele-terțe. Odată cu intrarea în vigoare din 4 februarie 2025 a Actului UE privind solidaritatea cibernetică (Cyber Solidarity Act), care servește drept bază pentru instituirea Rezervei de securitate cibernetică (Rezerva Cibernetică) a UE, a fost extinsă posibilitatea pentru țările terțe asociate la Programul Europa Digitală, în conformitate cu acordurile lor respective de asociere la DEP, să beneficieze de oportunitățile oferite de Rezerva Cibernetică a UE.

În scopul accesării Rezervei Cibernetică, este necesară modificarea Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027). În același timp, menționăm că accesul la Rezerva de securitate cibernetică a UE constituie una dintre inițiativele de integrare accelerată a Republicii Moldova în spațiul UE.

Reieșind din necesitatea valorificării Rezervei de securitate cibernetică și alinierii la legislația UE, se propune ratificarea Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021 – 2027), semnat la 20 mai 2025.

Totodată, oportunitatea ratificării Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, este justificată de necesitatea protejării spațiului cibernetic în contextul intensificării și creșterii numărului de incidente, care devin tot mai ample, sofisticate, frecvente și cu un impact din ce în ce mai mare, reprezentând astfel o amenințare gravă la adresa securității Republicii Moldova. O reacție rapidă și consolidată la atacurile cibernetice devine cu atât mai stringentă în contextul organizării și desfășurării alegerilor parlamentare, având în vedere că Sistemul informațional al Comisiei Electorale Centrale a fost ținta mai multor atacuri cibernetice în scrutinele precedente.

Remarcăm că prezentul Acord presupune modificarea articolului 1 alineatul (1) din Acordul de Asociere la Programul Europa Digitală, exclusiv în scopul accesării Rezervei de securitate cibernetică a UE, cu menținerea valabilității celorlalte dispoziții ale Acordului de Asociere la Programul Europa Digitală.

B. Analiza de impact

1. Informații generale: Acordul, încheiat prin schimb de scrisori, are ca scop modificarea articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027), în vederea asocierii Republicii Moldova la *Obiectivul Specific nr. 3 Securitate cibernetică și încrederea*, exclusiv în scopul accesării Rezervei de securitate cibernetică a UE, care constituie un mecanism de sprijin pentru reacție la incidente și recuperarea imediată ca urmare a unor incidente de securitate cibernetică semnificative și la scară largă.

2. Aspectul politic, cultural și social: Prevederile proiectului de modificare a Acordului contribuie la menținerea și dezvoltarea relațiilor de cooperare bilaterale – Republica Moldova și UE. Realizarea acordului va avea impact benefic din punct de vedere social, menit să sprijine accelerarea transformării digitale a economiei, a industriei și a societății, să aducă beneficii cetățenilor, administrațiilor publice și întreprinderilor din Republica Moldova, contribuind în același timp la consolidarea capacităților de securitate cibernetică ale țării.

Prevederile proiectului de modificare a Acordului nu vizează aspecte de impact cultural.

3. Aspectul economic și de mediu: Proiectul de modificare a Acordului nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra mediului înconjurător și contribuie la susținerea creșterii economice a Republicii Moldova. Sectorul TIC a devenit principalul motor al digitalizării și inovării în Republica Moldova și este în creștere rapidă. Această creștere a fost generată de avantajele pe care Moldova le oferă ca destinație pentru externalizarea serviciilor IT, beneficiind de costuri competitive, amplasare geografică favorabilă și calificări ale forței de muncă, alături de un cadru fiscal și administrativ facil pentru rezidenții Parcului „Moldova IT Park”.

În 2023, sectorul IT a generat vânzări de 15,95 miliarde de lei, reprezentând 5,3% din produsul intern brut (PIB), comparativ cu 2,2 miliarde de lei în 2015, ceea ce demonstrează o creștere de 7,5 ori. Rapoartele globale referitoare la digitalizare

(cum ar fi Indicele UN DESA e-Guvernare, Indicele de Dezvoltare în Rețea NRI, Indicele Țării Digitale etc.), rapoartele emise de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) și sondajele anuale efectuate de Agenția de Guvernare Electronică (AGE) confirmă progresele semnificative ale Republicii Moldova în privința accesului la internet și utilizarea dispozitivelor IT, precum și dezvoltarea platformelor de e-guvernare.

Cu toate acestea, avansul rapid al tehnologiei informației și comunicațiilor electronice și al proceselor de transformare digitală, deși aduce beneficii incontestabile economiei naționale, este însoțit de o creștere semnificativă și continuă a amenințărilor la adresa securității cibernetice. Numărul incidentelor cibernetice a înregistrat o creștere cu peste 30% între 2021 și 2023, subliniind necesitatea stringentă a consolidării capacităților în vederea protejării infrastructurii critice și a datelor cetățenilor. Reziliența cibernetică a persoanelor juridice (atât publice, cât și private), care sunt furnizori de servicii esențiale și critice pentru funcționarea economiei naționale și a statului în ansamblu, devine un aspect de importanță majoră. Drept consecință, perturbarea activității furnizorilor de servicii esențiale și importante ar putea prejudicia considerabil economia națională.

În acest context, accesul Republicii Moldova la Rezerva de securitate cibernetică a UE va contribui semnificativ la siguranța economiei naționale prin intervenția rapidă în cazul unor atacuri cibernetice majore asupra infrastructurilor și platformelor digitale, minimizând impactul acestora. Așadar, Rezerva de securitate cibernetică va constitui un pilon esențial în protejarea ecosistemului digital, asigurând un mediu sigur pentru utilizatori, companii și instituții.

4. Aspectul normativ: Prezentul Acord este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, alte tratate internaționale în vigoare și angajamentele asumate de țara noastră pe plan internațional. Acordul corespunde prevederilor Legii nr. 595/1999 *privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova*, precum și prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 422/2015 *pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale*.

5. Aspectul instituțional și organizatoric:

Aplicarea prevederilor Acordului urmează a fi asigurată de către Agenția pentru Securitate Cibernetică (ASC), în virtutea mandatului său de autoritate competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice și autoritate responsabilă de gestionarea crizelor în domeniul securității cibernetice la nivel național, exercitând inclusiv funcțiile de echipă de răspuns la incidentele cibernetice la nivel național și cea de punct național unic de contact, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare (Legea nr. 48/2023 *privind securitatea cibernetică* și Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023 *cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică*).

6. Aspectul financiar: Prevederile Acordului nu implică angajamente financiare din partea Republicii Moldova și nu presupun costuri suplimentare pentru asigurarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric.

Adițional, comunicăm că prin intermediul *Protocolului privind suspendarea contribuției financiare a Republicii Moldova din cauza circumstanțelor excepționale cauzate de războiul de agresiune neprovocat împotriva Ucrainei*, la Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027), Republica Moldova a fost exceptată de la plata obligațiilor financiare pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021, fiind prevăzută și anularea integrală a creanțelor constatate în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

În eventualitatea în care suspendarea convenită prin intermediul Acordului cadru, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova și Comisia Europeană, pentru aplicarea suspendării contribuțiilor financiare ale Republicii Moldova la programele Uniunii Europene, semnat la 23 ianuarie 2024 la Chișinău încetează să se mai aplice, prevederile Acordurilor de asociere la Programele Uniunii Europene privind achitarea contribuției financiare vor fi repuse în aplicare. În aceste condiții, participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021-2027) va presupune inclusiv alocarea mijloacelor financiare din resursele bugetului de stat. Astfel, subiectul privind achitarea contribuției financiare a Republicii Moldova pentru participarea la programul prenotat urmează a fi examinat exclusiv la etapa ulterioară de elaborare a Cadrului bugetar pe termen mediu.

7. Aspectul temporar: În conformitate cu articolul 6 alineatul (8) din Acordul de Asociere la Programul Europa Digitală, intrarea în vigoare a modificărilor Acordului urmează aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a acestuia. În consecință, prezentul Acord, încheiat prin schimb de scrisori, va intra în vigoare la data la care părțile și-au notificat reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

C. Analiza oportunității ratificării

a) Prezentul Acord a fost semnat la data de 20 mai 2025, la Bruxelles, Regatul Belgiei, de către dna Doina Nistor, Viceprim-ministră, ministru a Dezvoltării Economice și Digitalizării din partea Republicii Moldova și de către Roberto Viola, Director General al DG CNECT (Direcția Generală Rețele de comunicare, conținut și tehnologie a Comisiei Europene).

b) Conform prevederilor Acordului, acesta intră în vigoare la data la care părțile și-au notificat reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

c) În vederea realizării procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului se vor aplica prevederile Hotărârii Guvernului nr. 442/2015 *pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a*

tratatelor internaționale, conform cărora Acordul urmează a fi supus procedurii de ratificare.

d) La ratificarea prezentului Acord, de către Părți nu vor fi expuse rezerve sau declarații.

e) De asemenea, nu vor fi expuse rezerve din partea altor Părți care ar putea afecta aplicarea acestuia.

f) De cealaltă parte, Comisia Europeană urmează să-și îndeplinească procedurile sale interne necesare de intrare în vigoare a Acordului.

g) Termenul de valabilitate a prezentului Acord va corespunde cu cel al Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021–2027).

h) Ratificarea Acordului menționat nu prevede ajustarea cadrului juridic existent la prevederile tratatului.

Astfel, reieșind din cele expuse, precum și în temeiul art. 14 al Legii nr. 595/1999 *privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova*, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării consideră oportună ratificarea Acordului, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, de modificare a articolului 1 alineatul (1) din Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Europa Digitală (2021 – 2027), semnat la 20 mai 2025.

29 mai 2025

Secretar general adjunct

Mihaela GORBAN